

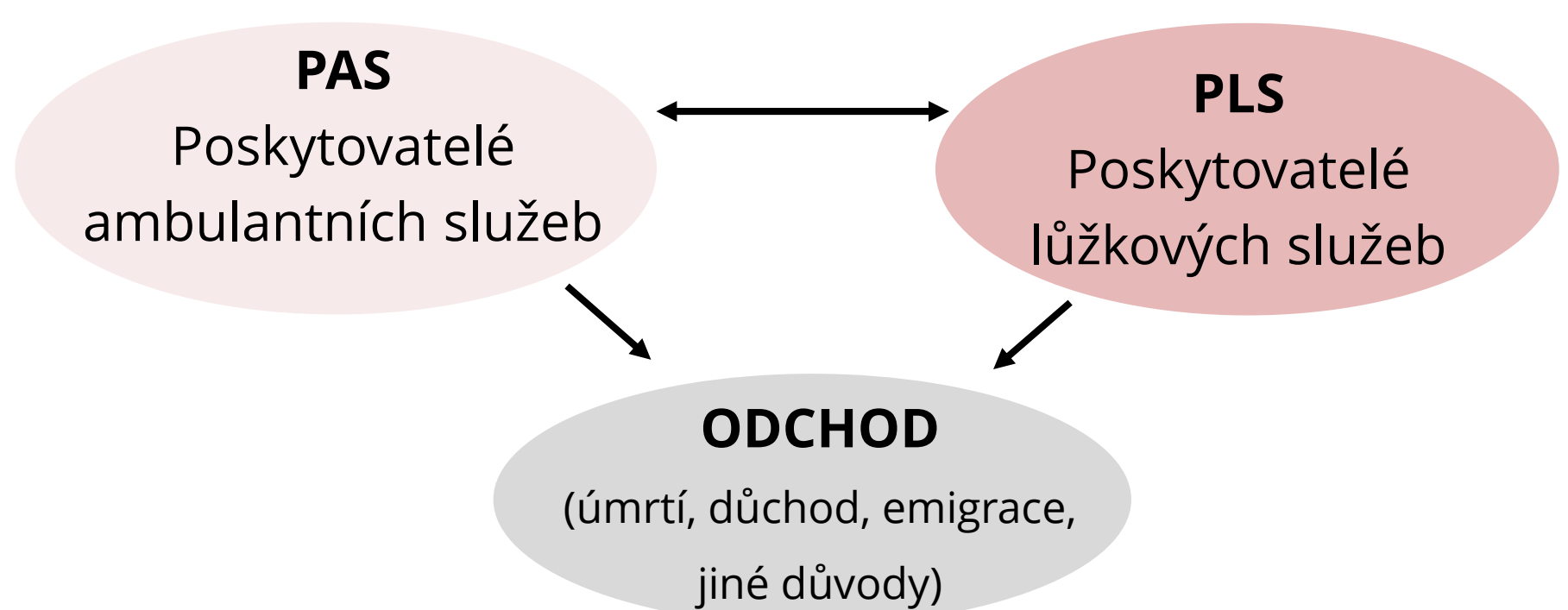
Střední délka pracovního života lékařů a sester v Česku

Tereza Havelková*, Luděk Šídlo*

DATA A METODY

- **Anonymizovaná individuální data zdravotnických pracovníků (VZP ČR), 2014–2022** (k 31.12.)
- Konstrukce tabulek pracovního života - **multistavové tabulky života**
- Výpočet **střední délky pracovního života v 50 letech (WLE)**
 - Od věku 50 let převažují odchody nad vstupy
 - Např. WLE (PAS): očekávaný průměrný počet zbývajících odpracovaných let v PAS; výchozí hypotetická počáteční kohorta je v PAS
 - WLE (celkem): průměrný počet zbývajících odpracovaných let v systému zdravotnictví

Typy přechodů

CÍLE

- Identifikovat trendy v intenzitě a časování odchodů zdravotnických pracovníků ze systému zdravotní péče v Česku
 - Sledované intervaly: 2014–2016, 2017–2019 and 2020–2022
- Zjistit, zda lékaři a sestry opouštějí systém odlišně a jakou roli hraje pohlaví a práce u poskytovatele ambulantních (PAS) či lůžkových služeb (PLS)

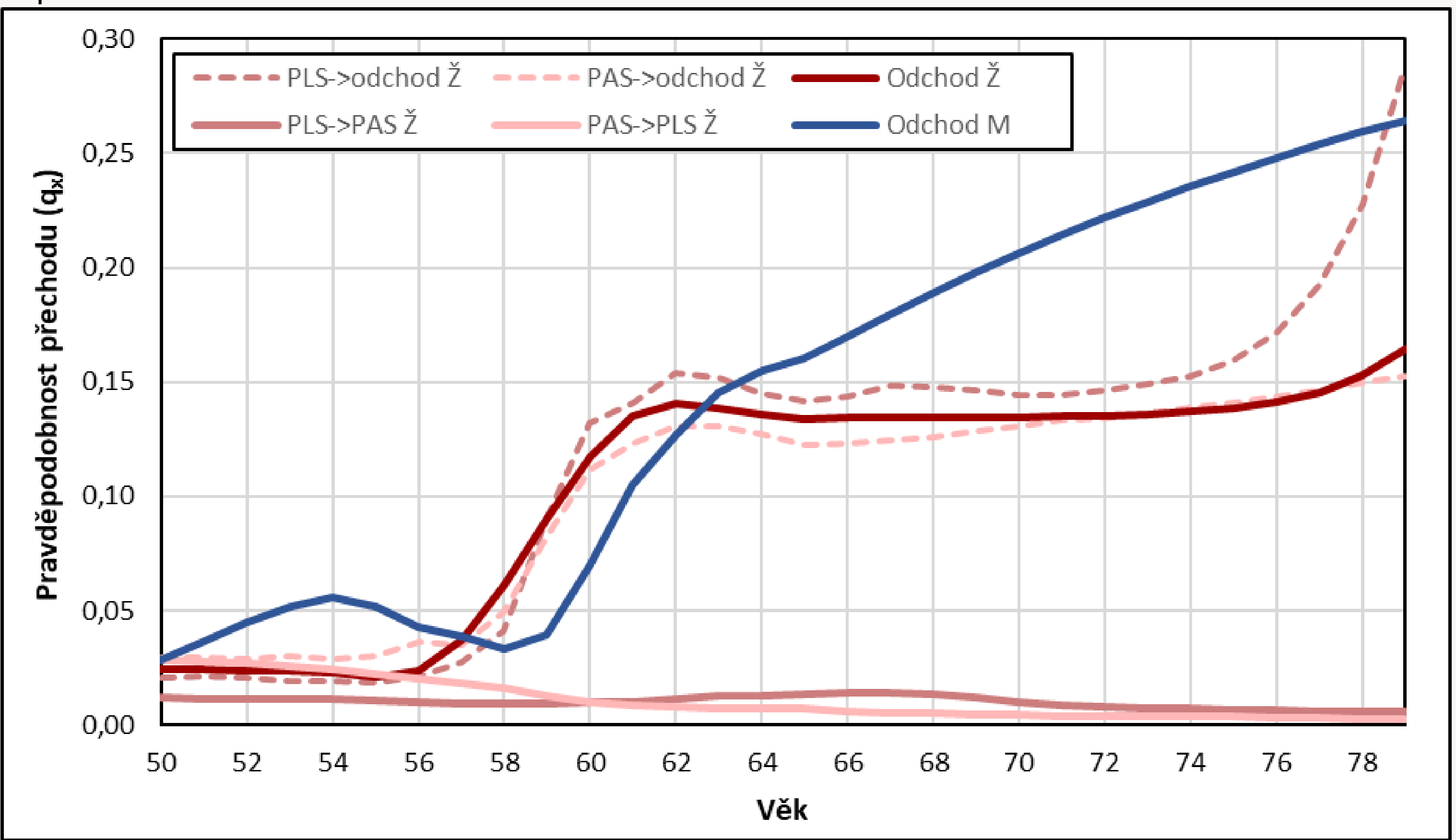
ZDRAVOTNÍ SESTRY

Pravděpodobnost odchodu zdravotních sester se začíná výrazně zvyšovat kolem věku 56 let u žen a 59 let u mužů. Tento rozdíl je způsoben vyšším věkem odchodu do důchodu u mužů.

Až do věku 58 let je pravděpodobnost odchodu vyšší u sester v PAS než u sester v PLS. Po dosažení tohoto věku se trend obrací.

Do 60 let věku je vyšší pravděpodobnost přechodu z PAS do PLS, v následujících věcích je to naopak.

Obr. 1: Pravděpodobnost přechodu sester mezi jednotlivými stavy podle věku a pohlaví, 2014–2022

V letech 2014–2022 činila WLE ve věku 50 let v průměru 13,4 roku u zdravotních sester žen a 12,2 roku u zdravotních sester mužů.

U zdravotních sester v PAS byla WLE v průměru o rok vyšší než v PLS. WLE se u sester v OC téměř nezměnila, zatímco u sester v IC se zvýšila. U mužů WLE v průběhu let rostla, proto se rozdíl ve WLE mezi muži a ženami téměř vyrovnal.

Tab. 1: Střední délka pracovního života sester ve věku 50 let podle typu poskytovatele a pohlaví, 2014–2022

Pohlaví	Typ poskyt.	2014–2016	2017–2019	2020–2022	2014–2022
Ženy	PAS	11,2	11,4	11,2	11,3
	PLS	11,1	12,8	13,5	12,4
	Celkem	12,4	13,8	14,3	13,4
Muži	Celkem	10,9	12,5	13,5	12,2

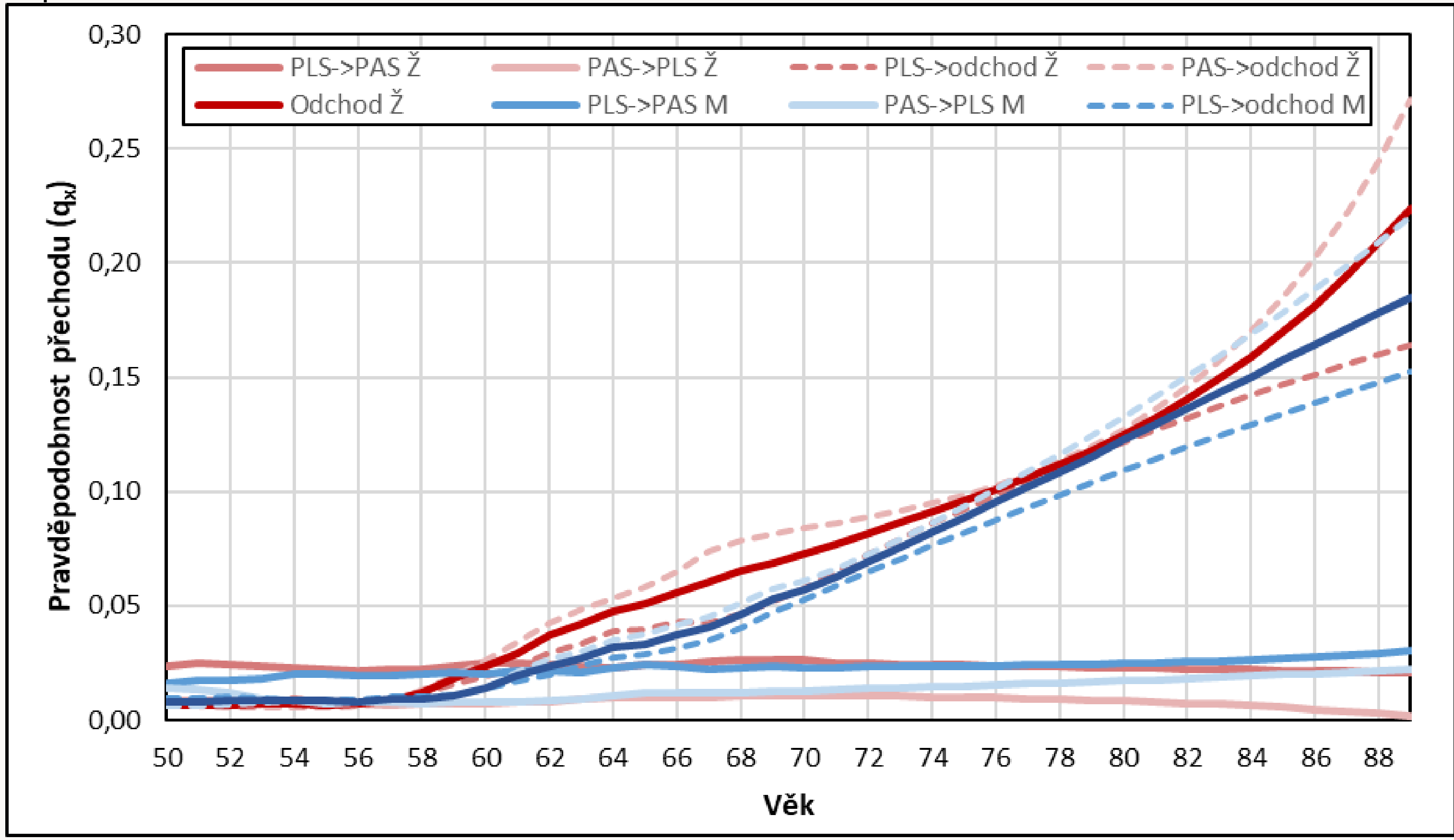
LÉKAŘI

U lékařů, na rozdíl od zdravotních sester, se pravděpodobnost odchodu ze systému zdravotnictví zvyšuje s přibývajícím věkem postupně (u žen dříve než u mužů) – není výrazný nárůst odchodů ve věku odchodu do důchodu.

Do 58 let je vyšší pravděpodobnost odchodu v PLS než v PAS, poté vyšší pravděpodobnost odchodů v PAS (stejný trend u mužů a žen).

U obou pohlaví je vyšší pravděpodobnost přechodu z PAS do PLS než naopak.

Obr. 2: Pravděpodobnost přechodu lékařů mezi jednotlivými stavy podle věku a pohlaví, 2014–2022

Tab. 2: Střední délka pracovního života lékařů ve věku 50 let podle typu poskytovatele a pohlaví, 2014–2022

Pohlaví	Typ poskyt.	2014–2016	2017–2019	2020–2022	2014–2022
Ženy	PAS	20,0	19,8	19,3	19,6
	PLS	16,0	17,0	19,3	17,4
	Celkem	21,7	21,9	22,7	22,0
Muži	PAS	20,5	20,9	21,1	20,8
	PLS	18,0	18,4	20,7	18,9
	Celkem	23,2	23,4	24,6	23,7

ZÁVĚR

Analýza poukazuje na odlišné vzorce očekávané délky pracovního života (WLE) zdravotnických pracovníků a odhaluje významné rozdíly podle profese, pohlaví a segmentu zdravotní péče. Zdravotní sestry častěji opouštějí zdravotnický systém v důchodovém věku, zatímco pro lékaře je charakteristické postupné zvyšování pravděpodobnosti odchodu. U lékařů i u sester docházelo k nárůstu WLE v lůžkové péči, zatímco u ambulantní buď nedošlo ke změně, nebo došlo k poklesu.

Zdroj dat: VZP ČR. 2023. Individuální anonymizovaná data poskytnutá pro vědecké účely na základě smlouvy mezi Všeobecnou zdravotní pojišťovnou ČR a Přírodovědeckou fakultou Univerzity Karlovy. Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky.

Tento poster vznikl za finanční podpory grantu č. 49324 s názvem "Analýza pohybu zdravotnických pracovníků v rámci českého zdravotnictví s možností implementace získaných poznatků při zavádění systému jejich plánování", řešeného na Přírodovědecké fakultě UK.

* Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy Katedra demografie a geodemografie, Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, kontaktní e-mail: tereza.havelkova@natur.cuni.cz

